

verlost van het verderf, die u kroont met goedertierenheid ende barmhertigheden Hij heeft meer ontferminge over zijne kinderen als een vader of eene moeder over hun kind ; Barmhertig ende genadig is de Heere ; Want zoo hooge de hemel is boven de aarde, is zijne goedertierenheid geweldig over degenen die Hem vreezen, vs. 8, 11. Die rechtvaardige, volzalige God stelt den zondaar tusschen beide die volmaaktheden, en de Heere zegt : zie, daar sta Ik aan de eene zijde met een ui tgetogen zwaard en aan de andere zijde met een pardonbrief. De Heere zegt : Ik stel u tusschen het leven en den dood, tusschen den zegen en den vloek ; zie, daar stel ik u tusschen beide ; ziet wat ge doet, ziet wat ge kiest ! Wat wonderlijker gezigt is dat? Mozes zag eens een braambosch dat brandde en nogtans niet verteerde, en hij wou zich daar henen begeven om dat wonderlijk gezigt te bezien. Maar ziet hier een wonderlij ker gezigt ; die storm waait dat kafje niet weg, die vlam verteert een drooge stoppel niet ! Daar staat nu de zondaar tusschen Gods regtvaardigheid en barmhartigheid. Wat zal hij doen ? Gelijk Caïn zeggen : Mijne misdaad is grooter, dan dat zij vergeven worden, Gen. 4:13. Wat zal hij doen ? Gelijk de huichelaren te Sion en zeggen : Wie is er onder ons die bij een verteerende vuur wonen kan? wie is er onder ons die bij eenen eeuwigen gloed wonen kan, Jes. 33 :14. Zal hij gaan uitroepen : Ende zeggen tot de bergen ende tot de steenrotsen, valt op ons, ende verbergt ons van het aangezichte desgenen die op den troon zit, ende van den toorn des Lams ? Openb. 6 :16. Neen, de Heere zegt : Weet ge wat ge doet ? Valt op uwe knieën, bidt uwen Regter om genade, zoekt den pardonbrief

te krijgen. De Heere zegt : Ik zweer het u, zoude Ik eenigszins lust hebben aan den dood des godloozen? spreekt de Heere Heere : Is het niet, als hij zich bekeert van zijne wegen, dat hij leve? Ezech. 18 : 23. Dien de Heere in dat gezigt inleidt en stelt tusschen de regtvaardigheid en barmhartigheid, hij erkent wei aan de eene zijde dat de Heere regt heeft om hem te verdoemen ; hij kan zoo hartelijk zeggen : al doemt Gij mij, Gij zijt regtvaardig ; maar ook aan de, andere zijde, zoo ziet hij ook hoe genadig de Heere is, dat hij genade wil en kan geven. En de ziele valt op hare knieën. Ziet hier een schoon voorbeeld in den man Gods Job; hij had al genade ontvangen, en evenwel zegt hij hier in de woorden van onzen tekst ; Mijnen Rigter, zal ik om genade bidden, Job 9 : 15. Hij werd kwalijk behandeld door zijne vrienden, hij werd kwalijk behandeld door den duivel en regtvaardig behandeld door den Heere. Zij zeggen tegen hem : daar moet wat bij u schuilen, bij u of bij uwe kinderen ; de Heere zou u anders zoo niet handelen ; hij is niet gewoon zoo te handelen. 't Is even gelijk zij eens zeiden : Wie heeft er gezondigd, deze ofte zijne ouders? Joh. 9 : 2. Neen, zegt de man Gods Job, daar schuilt geene groote zware zonden bij mij. Hij kon zoo vrijmoedig zeggen : Het is in uwe wetenschap, dat ik niet godloos en ben, Job 10 : 7, en mijne kinders, wil hij zeggen, wel als zij bijeen gingen eten, zoo ging ik voor hen bidden, of zij zich eenigszins bezondigd hadden ; zij zeggen daarop : gij zijt te halstarrig, gij wilt niet invallen, gij zijt regtvaardig in uw eigen oogen, gij denkt dat ge zonder zonden zijt. Neen, zegt hij, tijgt gij mij zulk eene zaak niet aan ; ik ben niet regtvaardig in mijne oogen ; wilt

gij dat eens zien ? op 't derde vers ; ik heb zonden, zware zonden, ja duizend zonden, zoo Hij lust heeft om met hem te twisten, niet een uit duizend zal hij Hem beantwoorden, Job 9 : 3. Hij schrijft het Gods gerechtigheid toe, hij is wijs van herten, ende sterk van kracht, wie heeft zich tegens hem verhard, ende vrede gehad? vs. 4, Daarop toont hij de grootheid Gods van 't 4de tot 14de vers ; daarop zegt hij : mijne vrienden, wilt gij eens zien hoe ik mij omtrent den Heere gedraag ? In onzen tekst ; Mijnen Rigter zal ik om genade bidden, vs. 15. Ja, hij toonde wel dat hij niet regtvaardig was in zijne oogen. Ziet, wat hij op 't 20ste vers zegt : Zoo ik mij regtveerdigde, mijn mond zal mij verdoemen, ben ik opregt, hij zal mij doch verkeert verklaren. Op 't 30ste vers: Indien ik mij wassche met sneeuwwaterende mijne handen zuivere met zeepe ; Dan zult Gij mij in de gracht induiken ; ende mijns kleederen zullen van mij gruwelen, vs. 30, 31. Hij wil zeggen : al wilde ik mijn zonden nog zoo verbloemen, 'God zal 't openbaren. Wel, zegt hij, voedt dan zulke gedachten niet bij u, dat ik regtvaardig ben in mijne eigen oogen.

Wij hebben hier vier zaken te bezien :

I. Vooreerst, de vierschaar.

II. Ten tweede, den regter.

III. Ten derde, den patient.

IV. Ten vierde, het ootmoedig verzoek van den patient aan den regter.

I. Vooreerst, hier hebben wij eene vierschaar. God heeft vele vierscharen. Weet ge 't wel toehoorders ?

I. Vooreerst, God heeft eene vierschaar in de wereldsche vierscharen. De Heere zegt daar: gij zult het gerigte Gods houden ; Want zij is Gods

dienaresse. Rom. 13: 4. Zij mogten in 't Oude Testament de wet voor zich leggen, den bijbel op den schoot. Daar vandaan is 't dat als ge in eene vierschaar komt daar het oordeel ziet uitgeschilderd, hier en daar versjes uit den bijbel te lezen ; daar heeft God zijne vierschaar,

2. Ten tweede, de Heere heeft eene vierschaar in de consciëntie. Geen mensch in de wereld zonder eene consciëntie. Daar komt de Heere dag aan dag en Hij klopt. Voelt ge dat niet, of zijt gij een vreemdeling van uzelfen. Daar zegt de Heere in 't gemoed : dat en dat hebt ge gedaan ; daar hebt ge kwalijk, daar wel gedaan. Daar benaauwt het, daar veroordeelt het ons, het maakt ons bange, het daagt ons voor het gerigt, het velt vonnis over ons doen.

3. Ten derde, daar heeft God eene vierschaar in zijne oordeelen, als hij zware oordeelen wil uitstorten : hij komt neder, hij zegt : Want de Heere heeft eenen twist met zijn volk, en hij zal zich met Israël in regt begeven, Micha 6 : 2 : en Want wanneer uwe gerigten op der aarde zijn, zoo leeren de inwoners der wereld gerechtigheid, Jes. 26 : 9 ; daar zal ik een vonnis over hen uitspreken, *zegt de Heere.*

4. Ten vierde, de Heere heeft eene vierschaar in de bedieninge onder 't Woord in de kerk. Wel, ge komt daar onder 't middel. De Heere spant daar als een vierschaar ; hij spreekt u aan : wat maakt gij hier, wat doet gij ? Hij grijpt u in 't harte. Hij zet u zoo vast dat gij het moet gewonnen geven, Wel, de menschen zeggen : de predikanten prediken, alsof zij in mijn hart zagen. Wel, waar vandaan komt het ? Het is omdat de Heere onder 't Woord is werkende.

5. Ten vijfde, de Heere heeft eene vierschaar

in 't Avondmaal. Al de gemeenten moeten weten dat hij oogen heeft als een vlamme vuurs. Dat Ik ben die nieren onderzoeke. Ende ik zal ulieden geven een iegelijk na uwe werken, Openb 2 : 18, 23, 't Is hier, maar de mensche beproeve hemzelve, ende ete alzoo van het brood, ende drinke van den drinkbeker. Want die onweerdiglijk eet ende drinkt die eet en drinkt hernzelve een oordeel, 1 Cor, 11 : 28, 29. De Heere komt daar en overziet de gasten : hij velte een verscheiden oordeel, hij zegt : Vriend hoe zijt gij hier ingekomen geen bruiloftskleed aan hebbende ? Matth. 22 : 12.

6 Ten zesde, de Heere heeft eene vierschaar in den dood ; als die ruiter met dat vale paard komt in huis gereden, daar schreit het altemaal ; het gansche huis is in roere en dien hij aangrijpt die moe meê Hij zegt : Geeft bevel aan uwen huize ; want zult sterven, ende niet leven, 2 Kon. 20 : Daarop moet hij in de vierschare Gods verschijnen, want, het den mensch gezet is eenmaal te sterven, ende daarna het oordeel, Heb. 9 : 27.

7. Ten zevende, daar zal eene vierschaar wesen ten jongsten dage, omdat er geen ander na volgt, als God allen zal voor zijn regterstoel stellen ; als de zee en aarde hunne dooden zullen opgeven, en als zij daar zullen geoordeeld worden naar hetgeen in de boeken geschreven is. Wat voor eene vierschaar heeft de man Gods Job hier in het oog ? Hij ziet op de vierschare in de consciëntie, in 't Woord, in de oordeelen Gods over zijn huis, in den dood ; want 't was of er maar eene schrede was tusschen hem en den dood. Ja, hij ziet ook op 't oordeel. Wat doet Job ? Mijnen Rigter zal ik om genade bidden, Job 9 : 15 zegt hij.

II. Ten tweede, wij hebben dan gezien de vierschare ; nu moeten wij de Regttr zien. Wie is hier de Regter dien Job om genade wil bidden ?

1. Vooreerst, God in 't gemeen, zoude de Rigter der gansche aarde geen regt doen? Gen. 18: 25. Daar had Job kennis van ; dat blijkt op 't eerste vers : Want hoe zoude de mensche regtveerdig zijn bij God ? vs 2. Ik zal tot God zeggen: en verdoemt mij niet, Job 10: 2.

2. Ten tweede, weet ge wie hier de Regter is ? 't Is de Middelaar, die Regter over allen; de man Gods kende den Heere Jezus als een' Regter. Zijn vriend sprak eens van dien Gezant, dien eenen uit duizend, die tot God zou zeggen : Verlost hem dat hij in 't verderf niet neder en dale, ik hebbe verzoeninge gevonden, Job. 33 : 24. Job kende hem niet alleen als den Middelaar en als zijn Goël en Verlosser, maar ook ais Regter, als hij zegt : Want ik weet, mijn Verlosser leeft ; ende Hij zal de laatste over het stof opstaan ; denwelken ik voor mij aanschouwen zal, ende mijne oogen zien zullen, ende niet een vreemde, Job 19 : 25, 27. Deze Heere Jezus heeft ook al de regte hoedanigheden, die een Regter moet hebben. Wat hoedanigheden heeft deze Regter ?

1. Vooreerst, hij is met hoogheid bekleed ; dat toont Job, van 't 3de tot 't 14de vers ; dat wil een patient wel, dat de regter een' grooten glans en heerlijkheid bezit.

2. Ten tweede, deze regter heeft regte kennis van zaken ; hij is verstandig, hij is alwetend. Salomo bad eens om wijsheid en verstand om dat groote volk te rigten. Wat is 't als een regter geen verstand heeft, als de patient hem gedurig door uitvlugten stom zet ? Een patient heeft het

gaarne als een regter met verstand hem behandelt. Zoo is 't hier. De Heere Jezus heeft wijsheid en verstand, hij is alwetend. hij weet alles, hij zegt: bedek toch niets; Ik weet elk der gedachten die in uw' geest opklimmen; eer er een woord op uwe tong is, Ik weet het, Ik versta van verre uwe gedachten. Ging mijn hart en oog niet met u mede, als gij dat en dat deedt. De Heere zegt: De zonde van Juda is geschreven met eene ijzeren griffie met het punt eenes diamants: gegraven in de tafel van haarlieder herte, ende aan de hoornen uwer altaren, Jer 17 : 1.

3. Ten derde, deze regter is ook de wetgever. Wat regter kan een misdadiger straffen, of hij moet eene wet gegeven hebben en die moet overtreden zijn? Maar zoo is 't hier. Hij heeft de regte hoedanigheden: hij is alleen de wetgever, die behouden en verderven kan, (Jac. IV en Jes. 33), de Heere is onze regter, de Heere is onze wetgever, hij is onze koning. Zoo zei Mozes: De Heere is van Sinaï gekomen, ende is haarlieder opgegaan van Seïr, hij is blinkende verschenen van het gebergte Paran, ende is aangekomen met duizenden der heiligen, tot zijne regterhand was eene vurige wet, Deut. 33 : 2.

De Heere heeft ook gezorgd dat ons zijne wet niet onbekend is; gij zult niet kunnen zeggen: ik heb ze niet geweten, want de Heere heeft ze in ons harte geschreven en daarenboven nog aan Mozes gegeven.

4. Ten vierde, deze regter kan niet bedorven worden; hij is geen aannemer van persoon; hij ziet niet naar staat, afkomst aanzien; men kan hem met geen geld omkoopen; de knecht is bij hem als de heer, de arme als de rijke. Hij heeft dan de regte hoedanigheden; Ende zijn rieken

zal zijn in de vreeze des Heeren, Jes. 11:3.

5. Ten vijfde 't is een groot sieraad voor een regter, ais men zeggen kan : hij heeft nog nooit een onregtvaardig vonnis geveld. Zoo is 't hier met dezen regter ; alle mond is hier gestopt. De Heere heeft nog nooit iemand geoordeeld dat onregtvaardig was, Ziet het in de engelen, in de eerste wereld. Elk zal moeten zeggen : ik ben goddeloos. Heere, Gij zijt regtveerdig, ende elk een uwer oordeelen is regt, Ps. 119 : 137 : Gij zijt zuiver in uw spreken en rein in uw rigten, hetzij in de procedure, in het vonnis, in de executie, 't is al regtvaardig !

2. Ten zesde, 't is een groot sieraad in een' regter, als hij mededoogen heeft met den patient. Zoo is 't ook met dezen regter ; Hij ziet gaarne dat de patient eens bidt, worstelt, schreit om pardon ; hij wil wel dat de patient een rekest zal overleveren om 't leven te verzoeken. Ja, als de patient hard is, de Heere weent en heeft medelijden over zijne hardigheid en ongevoeligheid. Hij weende over Jeruzalem als Hij zei: Och of gij ook bekendet, ook nog in dezen uwen dag, hetgene tot uwen vrede dient ! Maar nu is het verborgen, Luc. 19 : 42. De Heere zegt : Och dat zij een zulk herte hadden, om Mij te vreezen, ende alle mijne geboden 't allen dage te onderhouden, opdat het haar ende hare kinderen wel ginge in eeuwigheid ! Deut. V : 29. Och dat mijn volk na Mij gehoord hadde ! dat Israël in mijne wegen gewandeld hadde ! Ps. 83 : 14. Zoo een teer hart heeft deze regter !

7. Ten zevende, hij velt een regtvaardig vonnis over elk, Welke een iegelijk vergelden zal na zijne werken, Rom. 2 : 6 ; hij kan met regt zeggen tegen ieder vriend, Ik doe u geen onregt.

Daar hebben wij nu den regter gezien, met zijne regte hoedanigheden.

III. Ten derde, Wie is hier de patient? Dat zullen wij u toonen.

1. Vooreerst, 't is Job, dien de Heere zeer gezegend had, die omtuind was ; hij had wonderlijk veel goed, hij was zeer groot geworden, (Job 1 : 3.)

2. Ten tweede, weet ge wie de patient was? 't Was Job ; van nature was hij een ondaar, een zondig mensch, hij was daar niet onkundig van, hij wist dat hij eene zondige natuur had, Job 14: 4 zegt de man : Wie zal eenen reinen geven uit den onreinen ? niet één. 't Is hetzelfde wat David zei : Ziet, ik ben in ongerechtigheid geboren, ende in zonde heeft mij mijne moeder ontvangen, Ps. 51: 7. Ja, hij wist dat hij zondige daden had. Op 't eerste vers van dit capittel zegt hij : hoe zoude de mensche regtvaardig zijn bij God, vs. 2, 't was even als David eens zei: Wie zoude de afdwalingen verstaan, Ps. 19:13.

3. Ten derde, weet ge wie de patient is? 't Was een zeer begenadigd man, hij had al groote genade ontvangen ; de Heere geeft er zelf eene groote attestatie van ; hij was opregt en vroom, godvreezende en wijkende van 't kwade. De Heere zei van hem : niemand is er gelijk 'als mijn knecht Job zoo vroom ; hij was een vriend Gods en dat in zoo grooten voorspoed. Men ziet het zelden, men ziet er ook geen een in 't gansche Woord, daar de Heere zulk eene getuigenisse van gaf.

4. Ten vierde, weet ge wie de patient was? 't Was Job, dien de duivel tot een groote vijand was ; hij was Job wel een wederpartijder; de satan is loos, hij keert het blaadje heel anders om, hij is listig. Ende de Heere zeide tot den

Satan : Hebt gij ook acht geslagen op mijnen knecht Job? want niemand en is op der aarde gelijk hij een man opregt ende vroom, Godvreezende ende wijkende van het kwaad. Doe antwoordde de Satan den Heere, ende zeide: Is het om niet, dat Job God vreest? Job 1: 8, 9. Wel, Gij hebt eene be-tuïninge gemaakt om alles wat hij heeft; ja, Gij hebt hem zoo gezegend. In plaats dat men onder den voorspoed verwilderen zou, zoo komt hier de duivel en zegt: Job dient U om den broode. Maar, zegt hij, kom, laat ik hem eens beproeven; tast eens aan al wat hĳ heeft; ziet eens wat hij doen zal. Ja, zei hij, ik ken Job wei. Ende de Heere zeide tot den satan : Ziet, hij zij in uwe hand, doch verschoont zijn leven, Job 2: 6.

5. Ten vijfde, Job werd nog bespot van zijne vrienden; zij streken hem nog lustig door. Zij waren als zulken die liederen zongen bij een treu-*rig* harte, zij waren hem als edik op salpeter, als zulken die een kleed afleggen ten dage der koude.

6. Ten zesde, hij was een man die evenwel bij zichzelf bewust was en die de Heere tot getuige kon aanroepen dat hij geene groote zonden gedaan had. Hij kon zeggen: God is mijn getuige, Het is in uwe wetenschap, dat ik niet godloos en ben, Job 10: 7; hij was vrij in zijn gemoed.

7. Ten zevende, hij bleef evenwel vast aan zijne opregtigheid. Daar wordt gezegd: de regtvaardige zal zijn' weg vasthouden, maar hier was 't zoo met Job. Ai kwam zijne vrouw tot hem en zei: Houdt gij nog vast aan uwe opregtigheid? zegent God. ende sterft, Job 2: 9. Hoe veel dat eene vrouw vermag op 't gemoed van een' man en dat in tijd van ongelegenheid, Maar hij zeide

tot haar: Gij spreekt als eene der zottinnen spreekt; ja zouden wij het goede van God ontvangen, ende het kwade niet ontvangen? Job 2 : 10. Hij bleef evenwel aankleven.

8. Ten achtste, hij was een man die een hoop moedelooze en mismoedige woorden had uitgesproken. Dat ziet ge op 't 3de capittel. Maar ge moet dit ook denken: het was zeer drukken- de, het was meer voorbijgaande als blijvende, 't was meer kwellende als heerschende; zoo dat hij wel eens zei: Ziet, zoo Hij mij doodde, zoude ik niet hopen? Job 13 : 13. Dan was 't eens: Ook nu, ziet in den hemel is mijn getuige, ende mijn ge- tuige in de hoogten, Job 16 : 19, De wortel der zaak is in mij.

Waarom zegt Job: mijn regter? Is de Heere Jezus dan niet de regter over allen; is Hij 't maar alleen van Job? Neen, geliefden, Job zegt: mijn regter, om deze redenen:

1. Vooreerst, hij herinnert zich het oordeel; hij wil zeggen; ik zal meê onder dien hoop staan.

2, Ten tweede, wel, zegt Job, ik ken mijn regter voor den gekwalificeerden, die de regte hoe- danigheden alleen bezit; ik beroep mij op Hem, wil hij zeggen. Paulus beriep zich altijd op den Heere. Dan zei hij eens: Want God is mijn ge- tuige, Phil. 1 : 8. Want ik en ben mijzelven geens dings bewust: doch ik en ben daardoor niet geregt- veerdigd, maar die mij oordeelt is de Heere, 1 Cor 4 : 4. Zoo doet Job ook; hij beriep zich op God.

3. Ten derde, mijn regter, hij wil zeggen; mijn vrienden, het scheelt mij niet of gij mij oordeelt; 't is klein van u geoordeeld te worden; Die mij oordeelt is de Heere, vs. 4.

4. Ten vierde, mijn regter, hij wil zeggen:

aan wien ik de gansche zaak hang, zou als Hij 't uitwijst, zoo zal 't wei zijn, ik vertrouw het hem toe, ik stel hem de zaak in handen, hoe de uitkomst zal zijn, ik zal tevreden zijn in zijne uitwijzingen, 't zij ten goede of ten kwade. Zietdaar is dan nu de regter en patient.

IV, Ten vierde, nu hebben wij dan te bezien zijn verzoek. Wat een rekest wil hij overgeven? ik zal, zei hij, mijnen Rigter om genade bidden, Job 9 :15. Genade is hier dat hij begeerde. Hetzelfde woord gebruikte Mozes, als hij zei: Ook bad ik den Heere om genade, zeggende terzelfder tijd; Heere, Heere, Gij hebt begonnen uwen knecht te toonen uwe grootheid, ende uwe sterke hand; want wat God is er in den hemel, ende op der aarde, die doen kunne na uwe werken, ende na uwe mogendheden. Laat mij doch overtrekken, ende dat goede land bezien, Deut. 3 : 23-25. Het wordt gebruikt van David, Brengt. de Axke Gods weder in de stad : indien ik genade zal vinden in des Heeren oogen, zoo zal hij mij wederhalen, 2 Sam. 15: 25. Het wordt ook gebruikt van Esther; als zij tot den Koning ging, zoo zei zij : Indien ik, ô Koning, genade in uwe oogen gevonden hebbe, ende indien het den Koning goed dunkt, men geve mij mijn leven, om mijner bede wille, ende mijn volk, om mijns verzoeks wille. Esth. 7 : 3. Ziet nu wat een onderscheid er is tusschen het bidden van een' vrome of een' goddelooze. Wat een onderscheid is er tusschen Kaïn en Abel, tusschen Jakob en Ezau. De goddelooze bidt om rijkdom, eer, om de goederen der wereld. 't Is wel, maar bidt het gematigd en blijft daar niet in zitten, gij moet verder zijn. Maar daar Gods kinderen altijd eerst en meest om bidden dat is om genade. 't Is al om genade daar zij om kermen, ge-

nade, dat kostelijke, dat rare, dat zeldzame, dat weinigen te beurt valt, de gunste Gods in Christo. Het harte gaat open als men het hoort noemen! Genade, is dat ééne, dat 't noodigst is; alles konden wij missen behalve dat. Wat, wij predikende en gij hoorende, zonder de genade Gods, zijn wij niets. Genade? 't is Benjamins portie; 't is alleen het goed der uitverkorenen, al de uiterlijke zegeningen en al de wereldsche goederen geeft God gemeen, aan vroomen en onvromen. Is Salomo wijs, Achitophel ook; is Salomo Koning, Achab was ook een Koning; is Salomo rijk, Koning Ahasveros ook. Maar de genade is niet aller. 't Is Benjamins portie, het goed der uitverkoren.

Wat verstaan wij door genade?

1. Vooreerst, die eeuwige liefde Gods, daar om zegt de Heere: Maar Ik zal genadig zijn, dien Ik zal genadig zijn, Exod. 33 :19.

2. Ten tweede, door genade moeten wij ook noodzakelijk verstaan al de genadegoederen die de Heere hen komt mededeelen. Daarom, het zijn genadegiften Gods.

Weet ge welke zij zijn? daar is de verkiezing=, roepinge, wedergeboorte, geloof, regtvaardigmakinge, ons vrijmakende van schuld, de heiligmakinge van de dienstbaarheid der zonden, troost, verzekeringe, blijdschap, bewaringe, met een woord: heil en zaligheid voor tijd en eeuwigheid, Hoe en welke is nu zijne gestalte, als hij zegt: Ik zal mijn Rigter om genade bidden? Wat gestalte moet zoo eene ziele hebben?

1. Vooreerst, Job erkent God als dien wel gekwalificeerde: Gij zijt hoogregtvaardig, goed, Gij hebt de regte hoedanigheden, Heere, wil hij zeggen, om mijn regter te wezen.

2. Ten tweede, wilt ge eens zien hoe hij gesteld is? Mijne zonde maakte ik U bekend, ende mijne ongerechtigheid en bedekte ik niet, Ps. 32 : 5. Heere, zegt hij, ik wil ze U belijden, ik wil ze niet verkleinen. Hij is gesteld even als David ; hij zegt: ik heb al mijne zonden den Heere beleden. Het komt er al uit; hij zegt zoo hartelijk : Heere, ik beleid dat voor mij geen weg, als de weg van genade open is.

3. Ten derde, wel, de patient zou den pardonbrief wel uit des regters handen willen schreijen. Zoo was 't ook. Hij ziet op den wenk van zijne oogen ; Job kon dat ook al, als hij zei : Met mijne ziele hebbe ik U begeerd in der nacht, ook zal ik met mijnen geest die in 't binnenste van mij is, U vroeg zoeken, Jes. 26 : 9. Zulken die zoo gesteld zijn, waken menigmaal als anderen slapen, zij doornatten hun bed met tranen gelijk David. Dan wijkt de slaap uit hunne oogen. Men schreeuwt uit : Mijne ziele dorstet na U, mijn vleesch verlangt na U, Ps. 63 : 2 Dan, Mijne ziele kleeft U achteraan.

4. Ten vierde, weet gij wat gestalte die ziele bezit ? Zij wil genade niet alleen begeeren, maar mijn Heere, zegt ze : ik zal alle middelen aanwenden waarin Gij u mogt aan mijne ziel ontdekken ; spreek maar mijn Heere ; wat wil mijn Heere dat ik doen zal ? Zij is gesteld even als Banhadads knechten. ô, Het zou haar niet vervelen om zoo te komen gelijk die met koorden om hunne halzen en zij vernamen naarstiglijk wat de Koning zeggen zou. Het zou hen niet vervelen te komen voor den Heere, al was 't in gevaar van leven, gelijk Esther ; Wanneer ik dan omkome zoo kome ik om, Esth. 4 : 16. Ik kan maar sterfen, zegt die ziele ook. Het zou haar niet ver-

velen een voetval te doen, gelijk Simei, die in de poorte neerviel voor David en met Joab tot de hoornen des altaars te loopen. Zij wil alles in 't werk stellen dat zij kan.

5. Ten vijfde, zoo Gij mij uw scepter toereikt, zegt die ziele, in eeuwigheid zal mijn mond vol zijn van uw lof : Zij zeggen ; laat mij leven, ik zal mij niet meer begeven. Hij zegt : Behalve dat ik zie, leert Gij mij ; heb ik onregt gewrocht, ik en zal het niet meer doen, Job 34 : 32.

6: Ten zesde, die ziele is in zoo eene gestalte. Lacht de regter hem eens vriendelijk toe druipt de genade ais dan op het harte, die ziele zinkt weg van liefde en verwonderingen. Zij zegt : Heere, ik een doode hond, komt Gij naar mij omzien ; Gij hebt immers mij niet van doen ? Heere, hebt Gij naar mij omgezien ? Zegt ze.

Wat dunkt u nu, geliefden, hadden zijne vrienden geen ongelijk als zij hem zulk eene zaak optijgden ? Hoe past die tale in den mond van een verhard zondaar ? Hoe wel zou die tale passen in den mond van overtuigden ? Ja, hoe wel past die tale in den mond van Gods kinderen die al genade hebben ! Hoe, zult gij misschien zeggen, moeten dan Gods kinderen, die al genade ontvangen hebben, nog bidden om genade? Wel, eens genade is immers altijd genade ? Wel wat vreemde tale is dat ? Wel, geliefden, laatu dat zoo vreemd niet voorkomen. Wij zeggen dat en blijven bij het stuk. Wilt ge eens redenen zien?

1. Vooreerst, wclvoegende is die taie aan Gods kinderen; dat ze hun regter om genade willen bidden, Wel, denkt, heeft hij geen dwaasheden meer ? Heeft hij geen zonden meer, ja, zware zonden ? Wel, moet dan de Heere hen niet alle dagen in genade overzien ? Wel, hoor David

eens, **Zijt mij genadig, ò God, na uwe goedertierenheid: delgt mijne overtredinge uit, na de grootheid uwer barmhertigbeden. Wascht mij wel van mijne ongerechtigheid: ende reinigt mij van mijne zonden, Ps. 51:3, 4.**

2. Ten tweede, weet ge waarom Gods kinderen altijd nog om genade moeten bidden, ofschoon zij al genade ontvangen hebben? Wel, hunne genaden zijn nog niet volmaakt; hunne beste daden zijn onvolmaakt, met zonden bekleet, slecht, onrein. Wel, waar zal hij in gewasschen worden, als in die genadefontein.

3. Ten derde, zouden Gods kinderen om geene genade bidden? Wei, de genade in hen is nog zoo klein. Wel, genade moet genade vermeerderen, genade moet genade versterken, genade moet genade kroonen.

4. Ten vierde, wel, de genade raakt al dikwijls achter eene wolk, de nevelen bedekken ze wel zoo, dat de genade dikwijls verborgen ligt, wel, hoe raken al de wolken en nevelen weg als door genade? Ziet, geliefden, zoo ziet ge hoe Gods kinderen om genade moeten bidden, schoon zij al genade ontvangen hebben.

Maar, geliefden, nu hebt ge Job gezien; kom! bezieet nu ook uzelf. De gemeente zegt altemet: 'tis goed als men van een ander predikt. Neen, laten wij ons tot ons eigen harte brengen. Dit is eene noodige smeeking voor ons allen; het past in elks mond. Ge zult dat niet kunnen ontkennen, maar ge zult moeten zeggen: dit betaamt alle menschen. Maar dan vragen wij u: bidt gij het wel? Ach!

1. Vooreerst, hoe velen zijn er onder ons die met die vierschare, met dien regter, met dien vreeselijken gerigtsdag spotten? Wij zouden het

kwalijk gelooven kunnen, dat er zulken kunnen zijn, ten ware Gods woord het ons niet duidelijk voorzegd had, dat in 't laatste der dagen spotters komen zullen, die na hare eigene begeerlijkheden zullen wandelen, ende zeggen : waar is de belofte zijner toekomst? 2 Petri 3 : 3, 4.

2. Ten tweede, anderen spotten niet, zij kennen den regter wel, nogtans zij vreezen hem niet, die ligchaam en ziel kan verderven in de hel.

3. Ten derde, wij moeten klagen dat het gebed wegraakt, het gaat uit het land en de stad weg, het raakt weg uit de huizen, uit de binnenkamer. Is er ergens nog een die het doet, 't is raar en zeldzaam, een jongske zou ze opschrijven. Bidden sommigen nog, 't is zeer slordig, of 't is in tijd van nood, dan zal men nog eens bidden als men in ongelegenheden raakt. Wel, bidt ge wel eens dat het ernst is, dat gij kunt zeggen : 'tis met opzet, ik zal U niet laten gaan. Bidt gij wel dat uwe bewegingen gaande worden ?

4. Ten vierde, zijn er nog die bidden. Maar wie bidden er om genade ? Dat is 't minste daar men om bidt ; daar denkt men niet om

5. Ten vijfde, bidt men om genade, 't is op 't doodbedde, maar in den ganschen leeftijd komt dat niet eens op 't harte.

Maar, geliefd& leest den ganschen bijbel door, beziet het gedrag van Gods volk. 8, 't Was haar anders niet als om genade te doen ; dat was al hun zoeken, al hun jagen.

6, Ten zesde, anderen zeggen : ik heb al genade, zou ik er nog om bidden ? Och ja, geliefden, onthoudt de redenen die wij u daar even gegeven hebben. Maar al evenwel in goeden gemoede ; gij, die zegt dat gij genade hebt, hebt

gij genade, is dat al zoo vast bij u? Wij bidden u, bedriegt toch uzelf niet. ● 't Is zeer schandelijk een ander te bedriegen, maar nog veel schandelijker is 't zichzelf te bedriegen. 't Is niet alleen schandelijk, maar 't is ook schandelijk, want velen gaan met een leugen in hunne regterhand verloren. En dit moet ge weten, dat menschen die zich veel inbeelden die raken zelden bekeerd.

Geliefde toehoorders ! wij staan hier niet om u te benadeelen, noch om u te verongelijken, daar hebben wij ook geen lust toe. Maar, komt, onderzoekt uw gemoed zoo gij al genade gekregen hebt. Dit zult gij ondervonden hebben :

1. Vooreerst, daar zal een zwaar pak op uw hart gelegen hebben ; ge zult zoo gevoelig kunnen zeggen : Heere, niets is er in mij als zonde ! Gij zult met David kunnen zeggen : Als een zware last zijn ze mij te zwaar geworden, Ps 38 : 5.

2. Ten tweede, wij vragen u en antwoordt : hebt gij ooit God gezien in zijne hoogheid en regtvaardigheid ? Gij zult met indruk kunnen zeggen : Heere, zoo Gij mij verstoot, Gij zult regtvaardig zijn,

3. Ten derde, zoo gij genade hebt in uw bidden, zal 't u altijd om genade te doen zijn. Het begin, 't midden, het einde, 't is al om genade. 't Is altijd : verschoont mij, zijt mij genadig, ontfermt U mijner.

4. Ten vierde, zoo gij genade hebt, 't zal u niet ligt aangewaaid zijn, ge zult het niet gemakkelijk gekregen hebben. Daar gaat wat om en men gaat niet weg, voor dat men zijne begeerte voldaan vindt ; men kan niet rusten. Die ziele zegt : Heere, ik ben niet af te zetten voor dat ik genade heb. Zij houdt aan, zij kleeft den Heere achterna

5. Ten vijfde, die genade heeft, die ziele zegt: Heere, ik wil geene genade hebben, als langs dien weg waardoor al uwe kinderen het gekregen hebben, langs den weg van droefheid, belijdenis, regtvaardigmakinge en heiligmakinge.

6. Ten zesde, die genade heeft, hij kan ook niet rusten, voor dat hij dien witten keursteen gekregen heeft. Dan is 't: waar zijn de vorige maanden, toen uw licht over mijn harte scheen? Waar zijn uwe vorige goedertierenheden?

Toehoorders, zoo gij genade hebt, ô, gij weet wat wij zeggen,

Ei, kinderen Gods, die dit ondervonden hebt, verkleint noch ontkent het werk des Heeren niet.

Zoudt gij uw klein en onzeker deeltje, dat ge aan den hemel hebt, wel willen geven voor de geheele wereld? Och, neen!

Zondaar, zegt uw hart neen op deze gronden, zegt geen ja tegen uw gemoed aan!

Maar, kinderen Gods, zegt uw hart: ja, dat heb ik ondervonden, zegt dan ook geen neen en ontkent des Heeren werk niet. Zondaar, denkt ge dat ge geen zonden hebt, zijt gij van dat geslacht dat rein in zijne oogen is en nogtans van zijn drek niet gewasschen is. Neen, Gods Woord leert ons dat anders. Wat mensch leeft er die niet zondigt? Of denkt gij dat het den regter zou vervelen, als ge dat gedurig bad? ô Neen! Hebt die gedachten niet, en al was 't dat Hij eens zei, gelijk tot Jacob: laat Mij gaan; zegt dan: ik zal U niet laten gaan voor dat Gij mij genade gegeven hebt! Denkt ge: ik heb geen genade te wachten, 't is voor mij niet; ik ben een hoereerder, of dronkaard, of een ongodsdienstige! Wel, wij antwoorden u: zegt dat niet. Wel, de Heere wacht maar, opdat hij u genadig

zij. Valt maar voor zijne voeten neer, gelijk job hier deed. Zegt ge : ik ga liever gemakkelijk naar de hel toe, als zoo moeielijk naar den hemel ! Wel, mensch, wij vragen u : wie heeft u zoo betooverd ? Zijt gij zoo goddeloos, dan hebt gij uw ongeluk nog niet overzien. Denkt, daar zal eeuwig handengewring en tandengeknars zijn.

Zijn er ook zulken onder ons die zeggen : Ik schreije tot U, maar Gij en antwoordt mij niet : ik sta, maar Gij en acht niet op mij, Job 30 : 20. Wij antwoorden u : gij zijt misschien in die gestalte daar Job in was, in 't volgende vers, als hij zeide : Indien ik roepe, ende hij mij antwoordt : ik en zal niet gelooven dat hij mijne stemme ter ooren genomen heeft, Job 9 : 16. Wij bidden u : bezwijkt noch vertraagt daarom niet, gelooft en gij zult bevestigd worden. 't Is ligt nog de tijd niet ; 't zal misschien het andere jaar moeten zijn ! Wacht nog wat, 't is nog de tijd der minne niet ! Zondaar, wij bidden u :

1. Vooreerst, valt voor den Heere neêr, bid hem om genade. Ziet ge op den regter, hij is aanbiddelijk, hij vergeeft menigvuldig. Ja, hij komt u zelfs verzoeken, noodigen, roepen.

2. Ten tweede, gij zijt een arm patiënt ; met hard en trotsch te zijn, zult gij niets winnen. Val dan voor hem neêr. Kunt gij op duizend vragen wel een beantwoorden ? Ja, ik vraag u : kunt gij genade missen ? Alles kunt gij missen, behalve dat ; dat is allernoodigste ; 't is noodiger als uw regter oog, hand of voet !

Maar gij, kinderen Cods :

1. Vooreerst, ziet wie u genade gegeven heeft. 't Is de groote God, de rigter van hemel en aarde.

2. Ten tweede, in wien ? 't Is in den Zone

Gods, in zijnen geliefden heeft hij ons begenadigd, ja, op zoo goede wijze.

3. Ten derde, ziet eens aan wien! Aan een zondig schepsel, hoe ver afgedwaald!

4. Ten vierde, denkt hoe onveranderlijk zijne gunste is. Hoe ongeloovig en moedeloos gij spreekt, niets kan u van zijne liefde scheiden. Hij heeft het geweten dat gij gansch trouwelooslijk zoudt handelen! Hij heeft u vrijwillig lief! Ik denk dat deze taal van Job het zoetste woord is, waarmee een mensch in zijn mond naar de eeuwigheid henegaat.

Ei, kinderen Gods, beziet uw geluk! Denkt eens, wat zal 't groot zijn, ais genade in heerlijkheid zal veranderd worden; Maar de genadegiften Gods is het eeuwige leven, Rom. 6:23. En de Heere zal genade en eere geven, Ps. 84:12. Op gena volgt heerlijkheid! Het zal wat anders zijn als gij voor den Rigter zult staan; als hij zal zeggen; Komt, gij gezegende, Matth. 25:34. En tot de anderen: Gaat weg van Mij, gij vervloekte, vs. 41.

En als wij eens op dien gouden vloer des hemels onze voeten zullen zetten, dan zullen wij zeggen: Doch door de genade Gods ben ik dat ik ben: ende zijne genade, die aan mij bewezen is, en is niet ijdel, 1 Cor. 15:10.

En als wij malkander zoo zullen zien, dan zullen wij gezegend zijn en gezegend blijven! De Heere geve dat wij daar malkander met blijdschap mogen ontmoeten! Amen.

VEERTIENDE PREDIKATIE,

over

MARCUS VIII: 36.

Want wat zoude het den mensche baten, zoo hij de geheele wereld wonne, ende zijner ziele schade lede?

Wij lezen zeer opmerkelijk 1 Petri 2 : 9. Maar **gij** zijt een uitverkoren geslagte, een Koninklijk Priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk; opdat **gij** zoudet verkondigen de deugden desgenen, die u uit de duisternisse geroepen heeft tot zijn wonderbaar licht. Groote namen dragen Gods kinderen in zijn woord ; zij zijn Koningen en Priesters, Goden. De Heere vereert ze met dien grooten naam+ Mijn lust is aan hen. Ziet, zegt Johannes, hoe groote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden, 1 Joh. 3 : 1. Zij dragen vele namen in 't woord, onder anderen worden zij ook genoemd : kooplieden ; zij zijn die wijzen die den tijd uitkopen ; zij zijn als die koopman, die alles verkocht, en kocht die parel van groote waarde. Waarom wordt een geloovigt bij een' koopman vergeleken ? Hierom :

1. Vooreerst, een koopman neemt zijne marktdagen waar, hij neemt den tijd wel waar, om koopmanschap te drijven ; waar dat er ergens

maar wat te winnen is, daar is hij gaauw bij. Wij zullen heden ofte morgen na zulken stad reizen, ende aldaar een jaar overbrengen, ende koopmanschap drijven, ende winste doen, Jac. 4: 13. Maar zoo is 't met Cods volk ook. Zij nemen hunne geestelijke marktdagen naarstig waar, zij komen niet gaarne als de markt gedaan is, om olie te koopen, zij slapen niet als *er* gekocht moet worden, maar zij zijn als die wijzen, haar tijd uitkoopende, terwijl de dagen boos zijn; zij zijn als de ooijevaar, als de kraan en zwaluwen, die den tijd waarnemen.

2. Ten tweede, een koopman is ook gezet op de beste waren, goud, zilver, smaragdus, kostelijke kleinodiën, paarlen. Zoo zijn ook Cods kinderen, zi zijn gezet op de beste waren; zij drijven handel in de waarheid, die koopen zij, wijn en melk, (Jes. 55), in die snoeren, in dat schoone erfdeel, in dat beste deel dat Maria had uitverkoren, in dat duurachtig goed, (Luc. 10: 42).

3. Ten derde, een recht koopman wil de waren betalen naar den koers van de markt; zoo doen Gods kinderen ook; hun koopen is hier: ontvangen, hun verkoopen: geven. Gij hebt het om niet ontvangen, geeft het om niet, Matth. 10: 8, zeide de Heere Jezus eens. Hier moet gekocht worden: zonder geld ende zonde; prijs, wijn ende melk, Jes. 55: 1, om niet, 't is toch al uit genade.

4. Ten vierde, een regt koopman lijdt niet gaauw schade, hij koopt niet gaarne de waren te duur. Zoo is 't ook met Cods volk; het geeft niet gaarne zijn geld uit voor dat dat geen brood is en zijn arbeid voor hetgeen niet verzadigen kan; hij wil geen gebroken bakken uithouwen, waarin geen water is. Een koopman zal zoo naarstig

onderzoeken op wat markt de waar gaat ; waar hij mee bedrogen zal zijn of niet. Zoo doen Gods kinderen. De Heere komt hen te hulp ; hij onderwijst hen, waarmêe zij bedrogen zullen worden of niet. Dat leert de Heere Jezus hier in onzen tekst ; de Heere Jezus heeft hier vele gevallen in dit capittel, onder anderen zoo houdt hij een gesprek met Petrus en met zijne discipelen. Hij vraagt hen : Wie zeggen de menschen, dat Ik de Zone des menschen ben ? Mattheus 16 : 13. Petrus antwoordt hem ; maar de Heere zegt ook : wie zegt gij dat Ik ben ? vs. 15. Daarop zegt Petrus : Heere, Gij zijt de Christus de Zone des levendigen Gods. De Heere zeide : Zalig zijt gij, Simon Bar-Jona ; want vleesch ende bloed en heeft u dat niet geopenbaard, maar mijn Vader, die in de hemelen is. Gij hebt wel gezegd. Daarop zegt Christus dat hij ook lijden moet. Petrus zeide : Heere, dat zal u immers niet overkomen ! Ja, zeide hij, gij zult er ook wat van proeven, van dien drinkbeker. Zij mogten zeggen : wel, Heere, wie zal U dan dienen en navolgen ? Wel daar, zeide de Heere Jezus, wel, Ik stel de goederen van de wereld op een' kleinen prijs, die acht Ik niet ! 't Is of de Heere zeide : wel, als ge rijk, aanzienlijk waart, ge hadt de gansche wereld, nog zou het u niet baten, zoo uw ziele schade leed. Geliefde toehoorders, de Heere heeft den oorlog veranderd in vrede ; daar rekent de een zijn geluk, de ander zijn gewin in Ja, men denkt nu : men heeft vrede, de oorlog is gedaan, nu heeft men rust ; het gansche land zal zich in zondige dardelheid daarover uitlaten. Zoo hebben wij nu voorgenomen om u te toonen dat daar uw geluk niet in bestaat. Want al was 't dat iemand de geheele wereld won en hij leed schade aan zijne

ziel, wat zou het hem baten? In onzen tekst staat ons te overdenken:

I. Vooreerst, het gewaande gewin: de geheele wereld te winnen.

II. Ten tweede, het waarachtige verlies.

III. Ten derde, hoe dat dat gewaande gewin te kort komt om de ziele te redden.

I. Vooreerst, wat het eerste aangaat, hier hebt ge dan het gewaande gewin, dat is, de geheele wereld. De Heere komt ons voor als die de bergen weegt, die de geesten weegt, maar hier komt de Heere ons voor als die de schale houdt; in de eene schale eene geheele wereld en in de andere schale een ziele, die kostelijker is dan de geheele wereld. Hier is de wereld: hemel, wolken, water, aarde, dat schoon geborduurde stuk werks. Die heele wereld te winnen dat is onmogelijk; die te bezitten, dat krijgt niemand na den val. De heele wereld had God aan Adam gegeven voor den val, maar hij heeft ze haast verloren. Toen heeft God die gansche wereld aan zijn' Zoon geschonken en de Heere Jezus geeft ze weër aan zijne kinderen, (1 Cor. 3: 21, 22) de wereld is uwe. Maar, deze gansche wereld te winnen en te bezitten, is nog nooit aan een schepsel gegeven, noch zal ook ooit geschieden. Een Ahasveros mogt eens heerschen van Indië af tot aan Moorenland toe, 127 landschappen. Hij won de heele wereld niet. Augustus mogt eens de heele wereld laten beschrijven; Alexander mogt eens vragen: is er niet nog eene wereld om te overwinnen? De Spaansche Koning mogt eens een' penning laten slaan met een wereldkloot in zijne hand en met dit opschrift: een wereld is mij niet genoeg, ik moet er nog meer hebben. Het kan niet zijn, noch 't is nooit geweest dat iemand de geheele